

Győri Járásbíróság
0801-56.Vh.2219/2021/3.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: III/ 0 0 4 6 9 - 0 / 2022	
Érkezett: 2022 FEBR 1 5.	
Példány: 1	Kezelőiroda: [REDACTED]
Melléklet: 1 BÍRÓSÁGI AKTÓK (56. Vh. 2219/2021.)	

A bíróság a [REDACTED] adós ellen indított végrehajtási ügyében meghozta a következő

v é g z é s t:

A bíróság a végrehajtást kérő által indított végrehajtás elrendelése iránti eljárásban az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25.§ (1) bekezdése alapján a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 15.§ (1) bekezdés b) pontja „a polgári jogi igénynek helyt adó” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése, illetve jelen ügyben történő alkalmazásának kizárása iránt azzal, hogy e törvényi rendelkezés a következő szöveggel maradjon hatályban: „a büntetőeljárásban részt vevő személyt megillető igénynek helyt adó”.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

A végrehajtást kérő végrehajtási lap kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő a Győri Járásbíróságon, a Győri Járásbíróság Bpk.339/2021/2. számú határozata alapján, ügyvédi munkadíj végrehajtása iránt. A Győri Járásbíróság a fenti számú, 2021. március 30. napján kelt és 2021. április 21. napján véglegessé vált végzésében megállapította, hogy a közúti baleset okozásának vétsége miatt [REDACTED] terhelt ellen folyamatban volt büntetőeljárásban a vádlott védelmével a pótmagánvádló fellépése után 90.000,- forint védői díj és költség merült fel, melyet, mint bűnügyi költséget a B.351/2020/15. számú ügydöntő határozat jogerőre emelkedésétől számított egy hónapon belül az adós köteles megfizetni a végrehajtást kérő részére.

A Győri Járásbíróság a Bpk.339/2021/2. számú végzésében rögzítette, hogy a Győri Járásbíróságon B.351/2020. szám alatt büntetőeljárás volt folyamatban [REDACTED] terhelt ellen közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt, mely eljárásban a vádat [REDACTED] pótmagánvádló képviselte. A vádlottat a bíróság a B.351/2020/15. számú, 2021. március 4. napján, fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett ügydöntő határozatával a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 566.§ (1) bekezdés a) pontja alapján felmentette.

A vádlott meghatalmazott védője a pótmagánvádló fellépése után keletkezett védői díjról és költségről készült kimutatást, számlát a bíróságnak benyújtotta, annak alátámasztásául csatolta egyben az ügyvédi megbízási díjra vonatkozóan kötött megállapodást, melyet a bíróság – a 32/2017. (XII.27.) IM rendelettel is összhangban – elfogadott.

A büntető ügyben eljáró bíróság a 90.000,- forint összegű védői díjat és költséget a Be. 671. § 15. pontja szerinti egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban megállapította, és a Be. 813. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel a 672. § (2), (3) és (4) bekezdésére, a Be. 673. § (1) bekezdésére és a Be. 674. § (4) bekezdésére - rendelkezett annak utólagos megállapításáról és viseléséről.

A bíróság szerint az ügyben az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése szükséges, ezért a 2021. október 14. napján kelt, 2. sorszám alatti végzésével a végrehajtás elrendelése iránt indult

Győri Járásbíróság
0801-56.Vh.2219/2021/3.

eljárást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 126. § (1) bekezdés b) pontja alapján alapján felfüggesztette.

A végrehajtást kérő a Győri Járásbíróság Bpk.339/2021/2. számú, 2021. április 21. napján véglegessé vált, kötelezést tartalmazó határozata alapján kérte a végrehajtás elrendelését, tekintettel arra, hogy a teljesítési határidő letelt, teljesítés azonban nem történt a kötelezett részéről. Mivel a végrehajtás általános feltételei fennállnak, a végrehajtás elrendelésének van helye.

A végrehajtás elrendelése tekintetében a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 15. § (1) bekezdés b) pontja rendelkezik a büntetőügyben hozott határozatok végrehajtásáról. *A Vht. 15. § (1) bekezdés b) pontja értelmében az elsőfokon eljárt bíróság végrehajtási lapot állít ki a bíróság büntetőügyben hozott határozatának a polgári jogi igénynek helyt adó rendelkezése alapján.*

A Győri Járásbíróság büntető ügyben hozott, véglegessé vált határozatában a pótmagánvádas eljárásban a terhelt meghatalmazott védőjét megillető ügyvédi díjról rendelkezik, amelyről kimondja, hogy, mint bűnügyi költséget a Be. 813. § (2) bekezdése alapján – figyelemmel arra, hogy a bíróság a vádlottat felmentette - a pótmagánvádló köteles megfizetni.

A Be. 145. § (1) bekezdés c) pontja szerint bűnügyi költség a jogszabályban meghatározottak szerint a kirendelt védő, a törvényes képviselő és a meghatalmazott képviselő díja és költsége, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte.

A Be. 813. § (2) bekezdése értelmében, ha a vádat pótmagánvádló képviselte, és a bíróság a vádlottat az 566. § (3) bekezdésében meghatározott eset kivételével felmenti, vagy vele szemben az eljárást a pótmagánvádló vádejte miatt megszünteti, a pótmagánvádló az ügydöntő határozat jogerőre emelkedésétől számított egy hónapon belül - jogszabályban meghatározott mértékben - megtéríti a vádlott meghatalmazott védőjének azon díját és költségét, amely a pótmagánvádló fellépése után keletkezett.

A Vht. fent hivatkozott 15. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem lehetséges a végrehajtás elrendelése, tekintve, hogy a végrehajtási lap kiállításának - e jogszabályhely szerint - a bíróság büntetőügyben hozott olyan határozata alapján van helye, amennyiben az polgári jogi igénynek helyt adó rendelkezést tartalmaz. A Győri Járásbíróság fenti számú, büntetőügyben hozott határozata bűnügyi költség megfizetésére vonatkozó kötelezést tartalmaz, így a végrehajtás bíróság általi elrendelése a Vht. 15-16.§-a és további rendelkezései alapján sem lehetséges.

A bűnügyi költség végrehajtásáról az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény rendelkezik. *E jogszabály 29.§ (1) bekezdés 10. c) pontja alapján a végrehajtási eljárásban végrehajtható okirat a büntetőeljárásról szóló törvény alapján a bíróság, az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság által a bűnügyi költségnek a megállapításáról szóló értesítés esetén a behajtást kérő megkeresése.* Ezzel összefüggésben a fogva tartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés d) pontja alapján a gazdasági hivatal feladatkörébe tartozik a büntetőeljárás során alkalmazott vagyoni jellegű joghátrány és az államot illető vagyoni követelésekkel kapcsolatosan a rendbíróság, a költségek megfizetésére kötelezés, valamint a bűnügyi költség előírása és beszedése, illetve a rendbíróság, a költségek megfizetésére kötelezés és a bűnügyi költség meg nem fizetése esetén a behajtás iránti intézkedés megtétele. Fentiek alapján a bűnügyi költség végrehajtása az adóhatóság hatáskörébe tartozik, aki a végrehajtást a GH erről szóló értesítése alapján rendeli el, a jogszabály azonban csak az államot illető bűnügyi költség végrehajtásáról rendelkezik, és nem szól a magánszemélynek járó bűnügyi költség végrehajtásáról. Fentiek alapján a tárgyi ügyben a 2017. évi CLIII. törvény alapján sem lehetséges a végrehajtás elrendelése, arra az adóhatóság sem rendelkezik hatáskörrel.

Azáltal, hogy a Vht. 15. § (1) bekezdés b) pontja a büntetőügyben hozott határozatnak kizárólag a polgári jogi igénynek helyt adó rendelkezése tekintetében teszi lehetővé a végrehajtás elrendelését, az a helyzet áll elő, hogy a vádlott meghatalmazott védőjét – véglegessé vált bírósági határozat alapján - megillető vagyoni követelés a végrehajtás általános feltételei fennállása ellenére nem hajtható végre.

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Ez a helyzet sérti a végrehajtást kérőnek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében rögzített, a tulajdonhoz való alapjogát, ugyanakkor a fenti rendelkezés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe is ütközik, hiszen megfosztja a bíróság előtti eljárás kezdeményezése iránti alapvető jogától.

Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az alkotmányos tulajdonvédelem a meglévő tulajdonra vonatkozik, a tulajdonhoz való jog nem biztosít jogot a tulajdonszerzésre [35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 201.]. Alapjogi védelem illeti meg az Alkotmánybíróság szerint azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van [37/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 246.], a jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű (893/B/1994. AB határozat, ABH 1996, 500.] (3387/2012. (XII. 30.) AB végzés [16]).

Az Alaptörvény XII. cikke két szempontból garantálja a tulajdonhoz való jogot. Egyrészt védi a megszerzett tulajdont az elvonás ellen, másrészt védi a szintén már megszerzett tulajdont annak korlátozása ellen. Azt az indítványozó helyesen állítja, hogy a vagyoni értékű jogok is az Alaptörvény tulajdonvédelmi szabályának oltalma alatt állnak. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a védelmi funkció és szerep csak és kizárólag a már megszerzett tulajdonjog védelmére terjed ki, függő helyzetben lévő, még el nem bírált bejelentésre, kérelemre, igényre azonban nem (3115/2013. (VI. 4.) AB határozat [34]).

A végrehajtást kérő a Győri Járásbíróság Bpk.339/2021/2. számú határozatával kétségtelen jogcímet szerzett a 90.000,- forint összegű védői díj és költség tulajdonjogára, így a tulajdonhoz való alapjogvédelem illeti meg.

Az Alaptörvény XXVIII. cikke tehát a bírósági eljárás olyan alkotmányos garanciáit biztosítja, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, a fair eljárás elve, a bírósághoz fordulás joga, a védelemhez való jog, a fegyverek egyenlősége, a nullum crimen sine lege és nulla poena sine lege elve, az ártatlanság védelme vagy a jogorvoslathoz való jog, amelyek további részjogosítványokra bonthatók. Az elv azonban magába foglalja a bírósághoz fordulás jogát is, amelynek szervezeti oldala - a szintén az Alaptörvény által deklarált - az igazságszolgáltatás bírói monopóliumának elve...Az alkotmányos grémium döntése alapján az állam kötelezettsége, hogy a polgári jogok és kötelezettségek elbírálásának bírói útját biztosítsa [59/1993. (XI. 29.) AB határozat] (Nagykommentár Magyarország Alaptörvényéhez - Árva Zsuzsanna).

Azáltal, hogy a végrehajtást kérő nem tudja az öt jogerős bírósági határozat alapján megillető vagyoni igényét a bíróság előtti nemperes eljárás útján érvényesíteni, sérül az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt, a bírósághoz fordulást biztosító alapvető joga.

Győri Járásbíróság
0801-56.Vh.2219/2021/3.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja szerint az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazandó jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját.

Fentiekre tekintettel kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg: a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 15.§ (1) bekezdés b) pontja „a polgári jogi igénynek helyt adó” szövegrésze sérti Magyarország Alaptörvényének XIII. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését.

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Vht. 15. § (1) bekezdés b) pontjának „a polgári jogi igénynek helyt adó” szövegrészét semmisítse meg.

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság zárja ki a Vht. 15. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazását a Győri Járásbíróság előtt 0801-56.Vh.2219/2021. számon folyamatban lévő, végrehajtás elrendelése iránt indult eljárásban.

Tekintettel arra, hogy a nem az államot illető bűnügyi költség végrehajtására vonatkozóan jogi szabályozás nem áll rendelkezésre, a bíróság álláspontja szerint ez megalapozza a Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban Abtv.) 46. § (1) bekezdése szerinti mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását.

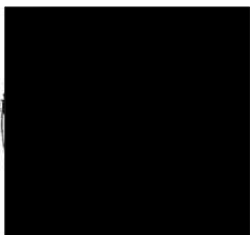
Az Abtv. 46. § (1) bekezdése értelmében, ha az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet - határidő megjelölésével - felhívja feladatának teljesítésére.

Az indítvány az Abtv. 25. § (1) bekezdésén, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontján, míg a jogkövetkezmények levonására irányuló indítvány az Abtv. 41. § (1) bekezdésén, a 45. § (1) bekezdésén, valamint a 46. § rendelkezésein alapszik.

Az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére a bírósági titkár a Vht. 264.§ (2) bekezdésére figyelemmel jogosult.

Győr, 2022. február 4.

A kiadmány hitelét
kiadó

bírósági titkár